

Šūpulītis – pašā Dziesmu svētku vidiņā

Bērna ierašanās pasaulē kļūst par katras ģimenes centrālo notikumu, un centrālā vieta Dziesmu svētku Lietišķās mākslas izstādē būs atvēlēta Latvijā mūsdienās reti sastopamam darinājumam - vienkoča šūpulītim. Tā autors ir koktēlnieks Rihards Vidzickis, kura dabīgo koku apstrādes meistara mūžā šī ir pirmā no viena koka gabala darinātā mazbērna guļamvieta.

Vienkoča šūpuļos senos laikos savus pēcnācējus guldināja trūcīgi ļaudis, kuri nevarēja atļauties šūpulīti izgatavot no dēļiem. Tolaik šūpulīši līdzinājās maizes muldiņām - tik primitīvi un, ļoti iespējams, ne visai ērti tie bija. Taču mūsdienās vienkoča šūpuļi ir kļuvuši par ekskluzīvu mantu, stāsta pats meistars. Viņš izstādē skatāmo šūpulīti darinājis no liepas koka. Liepa maīga, mierīga, tā bērniņu nomierina, kamēr ozols uzlādē ar enerģiju, un mazulis var būt nemierīgs.

Rihards pētījis materiālus par senajiem vienkoča šūpuļiem un savam darinājumam veicis dažādus jauninājumus. Tie galvenokārt izpaužas mazās guļvietiņas formā. Piemēram, šūpulītis ir slaiks, ar ērtu izliekumu. Tā ārpusē gludi apstrādāta, taču iekšpusē palikušas kalta atstātās pēdas, lai ieklātais paladziņš neslīd un lai bērniņš jau pavisam agrīnā vecumā ar rociņu spēj sataustīt rievotas formas, kas varētu veicināt mazuļa attīstību.

Vienkoča darinājumi ir Riharda sirdslieta. Par tiem viņš raksta arī savu doktora darbu Rīgas Tehniskajā universitātē un no tiem savās mājās Līgatnē izveidojis veselu dabas parku un muzeju - www.vienkoci.lv. Dziesmu svētku šūpulītis papildināšot Riharda muzeju, bet viņš solās vēl darināt vienkoča šūpuļus, kur pirmos sapnīšus sapņot maziem bērniņiem.

Dziesmu svētku Lietišķās mākslas izstādi *Es vidū!* atklāj sestdien, 5.jūlijā plkst. 14 Dzelzceļa vēstures muzejā Rīgā, un tajā bez Riharda Vidzicka šūpulīša būs skatāmi vēl vairāk nekā 1700 Latvijas amatnieku darbi, kas tapuši pēdējo piecu gadu laikā - pinumi un keramika, kokgriezumi un gobelēni, audumi un tautastērpi. Izstādi papildinās arī amata prasmju un modes kolekciju demonstrējumi.

Attēlā: Rihards Vidzickis pie sava vienkoča šūpuļa. Foto: Laila Bajāre, Tēvijas Sargs.

04.07.08

<http://www.lv90.lv/?&id=1654&obj=1856>